

De sidste ofre for krigen på Balkan

I ly af diskussionen om tvangshjemsendelserne til Irak er de danske myndigheder i fuld gang med at tvangshjemsende de sidste kosovarer, som sidder fast i det danske asylsystem. Et par stykker kom af sted før jul, og de sidste, en lille flok på mindre end 20 personer, er også ved at blive informeret om, at udsendelsen er umiddelbart forestående.

Det drejer sig først og fremmest om romaerne, som UNHCR stadig fraråder, at man tvangshjemsender til Kosovo på grund af de alvorlige repressalier, de risikerer.

Som klemt minoritet mellem serbere og albanere blev de under borgerkrigen op til og under Natos krig mod Jugoslavien i 1999 tvunget til at samarbejde med overmagten, dvs serberne. De blev oven i købet tvunget til at udføre de mest modbydelige af krigens gerninger. Efter albanernes magtovertagelse blev de jaget ud af landet under brutale hævntogter med drab, vold og overgreb af alle slags. Etnisk udrensning var et begreb, som vi lærte alt for godt at kende i de år via TV-skærmens reportager fra de ulykkelige krige på Balkan.

Siden har de flygtede romaer fristet en kummerlig tilværelse i Europas asylcentre, men beskyttet af UNHCR. I Danmark skal de nu tilbage, koste hvad det vil. Regeringen har benyttet sig af Kosovos nye selvstændighed, som indebærer, at landets egne myndigheder er blevet de officielle forhandlingspartnere i forhold til hjemsendelser, og det er åbenbart lykkedes at få presset en accept af tvangshjemsendelse af alle de afviste igennem - på trods af FN-myndighedernes advarsler.

Kosovo er endnu et skrøbeligt demokrati, præget af fattigdom, tårnhøj arbejdsløshed og udbredt korrupsion. Landet så lille, at rygtet om den enkeltes hjemkomst hurtigt er ude i hver en afkrog. Samtidig er det land, hvor historien stadig først og fremmest bevares i de mundtlige fortællinger og derved holdes ekstra levende.

I gruppen af romaer er der børn med alvorlige sproglige og udviklingsmæssige problemer. Der er unge, hvis evner er visnet bort på grund af manglende relevant uddannelse samt forbud mod at arbejde. Også de voksne er psykisk svækkede og klientgjorte efter de mange inaktive og angstfyldte år i asylcentre. Hvordan skal de kunne tage vare på deres børn og unge efter hjemsendelsen? Hvordan skal de selv kunne klare sig i et land, som de har været væk fra i op til ti år, og hvor de intet netværk har længere? Vi taler om nogle af vores aller mest skrøbelige flygtninge. Hvor mange vil ikke gå ubehjælpeligt til grunde?

Skal Danmark virkelig blive deres sidste bøddel?

Gerd Gottlieb
Amnesti Nu